

Miloševićeva obrambena strategija se naslućuje iz unakrsnog ispitivanja svedoka o Dubrovniku

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Dan 136

Kada je suđenje Miloševiću nastavljeno nakon dvonedeljene pauze izazvane bolešću optuženog, svedočio je Petar Kriste, nekadašnji hrvatski ministar odbrane. Svi koji su očekivali da će ovaj čovek koga je Milošević nazvao Tuđmanovim bliskim saradnikom,* da kaže nešto senzacionalno, bili su vrlo razočarani. Kriste je svedočio da je o čuvenom sastanku između Miloševića i Tuđmana u Karađorđevu saznao iz novina, a da mu Tuđman lično o tome nije ništa rekao. Jedino je od euforičnog Gojka Suška, koji je tada bio ministar za iseljenike, čuo da je ovaj na sastanku sa 'vođom' dogovorio aneksiju Bosne i Hercegovine. Pretresno veće je dobilo daleko više podataka o sastanku u Karađorđevu od ranijih svedoka, na primer od Pedija Ešdauna, koji je pokazao mapu podeljene Bosne koju mu je, navodno, Tuđman nacrtao na salveti.

Kriste je rekao da je Tuđman odbijao da naredi odbrambene pripreme u slučaju JNA napada na Hrvatsku, jer se oslanjao na garancije koje mu je dao Savezni Ministar odbrane Veljko Kadijević da do napada neće doći. Implicitno u svedokovoj izjavi bilo je da je Tuđman imao i Miloševićeve garancije, ali Kriste nije mogao dokazima da potkrepi tu tvrdnju.

Milošević je uspeo da navede svedoka da se složi da je Tuđman još 1989 imao viziju proširene Hrvatske čije bi se granice poklapale sa granicama ustaške NDH. U intervjuu koji je decembra 2002 Kriste dao hrvatskom nedeljniku, on je rekao da je hrvatskog predsednika upozorio da to nije moguće, jer Hrvati sačinjavaju samo 17% stanovništva Bosne i Hercegovine. Na to je Tuđman, navodno, odgovorio da su bosanski Muslimani svi Hrvati. Iako je potvrdio verodostojnost intervjuja, Kriste je rekao da Tuđman nikada nije pokušao da realizuje svoju viziju (ove reči su verovatno iznenadile Bosance koji su se kasnije u toku rata našli pod napadom hrvatskih snaga!)

Uprkos tome što je branio Tuđmana, Kriste se složio da svako ko je kriv za ratne zločine treba da bude kažnjen. Milošević je na to pročitao odlomak iz Kristevog intervjuja u kome je ovaj govorio o ratnim zločinima koje su počinile hrvatske snage. Kriste je na to odgovorio: 'Tačno je. Mi u to vreme nismo imali saznanja o tim događajima. Kasnije su novine iznele te podatke. Na sudu je da ustanovi istinu. Ja smatram da svaki počinjen zločin, bez obzira na to ko ga je počinio, treba da bude kažnjen. Hrvatska nije imala svece i anđele. Ali ono šta su vaši ljudi uradili na hrvatskoj teritoriji su mogli da učine samo demoni!'

Veći deo svedočenja se odnosio na napad JNA na Dubrovnik. Kriste je potvrdio ono što su rekli prethodni svedoci da napad nije bio ničim izazvan, i da je grad, spomenik UNESCO-a, bio isključivo civilni cilj. Posle nekoliko meseci grantarianje, 5.12.1991., su Kriste, Admiral Jokić i drugi postigli sporazum o prekidu vatre i povlačenju JNA. Sledećeg dana, međutim, Dubrovnik je granatiran više nego ikada do tada. Devetnaest civila je poginulo, 60 je bilo ranjenih, devet kuća u starom delu grada je uništeno, a brojne druge su teško oštećene.

Kada su branio Dubrovnik uspeli da dobiju Jokića satelitskim telefonom sat posle početka napada, on je u prvom momentu tvrdio da granatiranja nema. Pola sata kasnije je ipak priznao da granate padaju, ali je rekao da su napad izazvale hrvatske snage koje su prve pucala na pozicije JNA. Tek četiri sata kasnije je Jokić priznao da je JNA napala a da nije bilo provokacije sa hrvatske strane. Izvinio se zbog toga i obećao prekid vatre, ali je granatiranje nastavljeno, premda smanjenim intenzitetom, još nekoliko sati. Tužiocima su pokazali telefaks od Admirala Jokića u kome se on izvinjava, priznaje da je napad bio neizazvan i obavezuje se da će da pronade i kazni odgovorne. Kriste je rekao da mu nije poznato da li je Admiral uradio ono šta je obećao.

Premda je Sudija Mej nekoliko puta trebao da upozori Miloševića da se drži pravila unakrsnog ispitivanja, on je ovog puta svedoku uglavnom postavljao relevantna pitanja. Iz njih jemoglo da se nasluti koja će da bude njegova odbrana u delu optužnice koji se odnosi na Hrvatsku: da Srbija i on kao njen predsednik nisu imali nikakve veze sa onim što se dešavalo u Hrvatskoj; da je JNA bila legitimna armija SFRJ, i da je kao takva imala pravo da bude bilo gde na teritoriju Jugoslavije; da je JNA samo pokušavala da razdvoji zaraćene strane i da oslobodi kasarne koje su Hrvati opkolili; da je JNA bila multietnička, a ne srpska vojska i da je Generalštab izdao naređenje da se Dubrovnik ne napada.

Kriste je imao odgovore na te Miloševićeve teze: JNA je radila ono šta je od nje tražio Milošević, a praveći se da rastavlja zaraćene snage u stvari je štitila Srbe; Hrvatska je blokirala kasarne JNA nakon što je JNA konfiskovala svo oružje Teritorijalne odbrane i nakon što je već napala Sloveniju; sa raspadom Jugoslavije, JNA je prestala da bude multietnička vojska, i u vreme napada na Dubrovnik ona je već bila isključivo

srpska; JNA je bila agresor u Hrvatskoj, i napala je Dubrovnik bez provokacije, I ako je JNA imala pismenu naredbu da ne napada Dubrovnik, ta naredba nije bila poštovana.

Tužioci su izneli brojne dokaze koji podržavaju tvrdnje gospodina Kristea. Miloševićeva unakrsno ispitivanje bilo je mnogo relevantnije nego obično, ali nije uspeo da dovede u sumnju svedokove tvrdnje. Milošević će morati da dokazuje svoje stavove kada na njemu bude red da pozove svoje svedoke.

*U nastavku ispitivanja je gospodin Kriste insistirao da on nije bio Tuđmanov bliski suradnik u periodu na koji se odnosio Miloševićev komentar.

Location: Balkans
Macedonia
Serbia
Kosovo

Focus: Coalition for International Justice (CIJ) Trial Reports Archive (Bos-Hrv-Srp)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/miloseviceva-obrambena-strategija-se-naslucuje>